

moj novi minimulti

Advenat je, pripravi se!

Pred Božići

Običaji u adventu i na Božić!

Božić u drugi zemlja

Čitaj pažljivo!

Antonia iz Italije poviđa:

U svakom stanu se postavu dragocijene jaslice. Dobra viška Befana nam donese dare stoprv 6. januara. Zločesta dica dostanu samo ugljen. Željimo jedan drugomu: “Buon Natale!”.

Yvonne iz Francuske poviđa:

Na Badnjak nažge se veliki suk u ognjišću. Na polnoć pojdemo u crikvu. Pere Noel nam donese dare u noći od 24. decembra na 25. decembar. Mi si željimo: “Joyeux Noel!”

Costas iz Grčke poviđa:

Mi dica idemo na Božić od stana do stana i jačimo Božićne jačke. To zovemo Kalanda, a zato dostanemo fige, grojzice i pecivo. Božićno drivo nimamo, a dare dostanemo 31. decembra na dan svetoga Blažijuša.

Pablo iz Španjolske poviđa:

U svakom selu su nastavljene velike jaslice – Marija i Jožef su tako veliki kot pravi ljudi. Pri nas je Božić glasna i vesela fešta. Pijmo, jimo i tancamo cijelu noć. Dica zataknu slame u cipele. To je krma za kamilje. A za hvalu vržu tri kralji dare u cipele.

Znaš li na ovo odgovoriti?

- Gdo donese dici u Italiji dare? .....
- Ča/Što dostanu zločesta dica u Italiji?.....
- Kako si želju “Blažen Božić” u Francuskoj?.....
- Kada dostanu dica dare u Grčkoj? .....
- Ča/Što je posebno na jaslica u Španjolskoj?.....
- Ča/Što zataknu dica u cipele, a ča/što dostanu zato?.....

Kako je došlo sunce u zemlju Malon

Pripovidač: Malon – tako se je zvala zemlja, ka/koja je ležala shranjena za velikimi brigi. Sunce nikada nije svitilo prik ovih brigov. Tako je u ovoj zemlji bila svenek noć, škura noć.

Maloni – tako su se zvali stanovnici ove zemlje – su bili jako smišni ljudi.

Svaki je naime živio sam u svojem stanu.

Nijedan nije imao prijatelja, jer je svaki bio skup i nenavidan.

Jednoga dana došao je neki putnik u Malon. Maloni su se tomu jako čudili. Putnik se je isto čudio ovim zvanarednim ljudem i ovoj zemlji, u koj/kojoj nije svitilo sunce.

Putnik: Kade je sunce?

1. Malon: Ča/Što je to «sunce»? To još nikada nisam čuo!

Putnik: Sunce je kot svitla žuta kuglja. Svaki dan se zdigne svituć na nebu. Nje topli traki zbudu ptice u gnjazdu. One počnu jačiti i pozdravu svitlost novoga dana. U suncu otpru se cvijeti kitic i počnu divno dušati. Dičaki i divičice si pri jutarnjem suncu brišu san iz očiju i velu: «Hvala Bogu, danas opet sviti sunce.» Oni čutu tople sunčane trake na svojoj koži. U suncu postane njeva koža škura. Puni veselja skaču u prirodi.

Pripovidač: Sve već Malonov je došlo van iz svojih stanov. Oni su slušali tudjinca.

2. Malon: Imam ideju! Zgradit ćemo veliku hižu – hižu za sastanke. Onda moremo svaki dan siditi i slušati tvoje povidajke.

Pripovidač: I tako je bilo. Uzidali su velik stan, u kom/kojem su se sastali svaki dan.

3. Malon: Ovako je žitak puno lipši. Ali zač/zašto ne moremo i mi imati svitline?

čitati igru u uloga
i ju predstaviti publiku

Kako je došlo sunce u zemlju Malon

Pripovidač: Ali ostalo je škuro.

Jednoga dana je skrsnuo putnik. Maloni su bili jako tužni.

4. Malon: Gdo će nam sada povidati o svitlom suncu? Ča/Što ćemo sada?

5. Malon: Ćemo pojtí najzad u svoje stane?
Će opet svaki skrsnuti za svojom zidju?

Maloni: Ne, to već ne kanimo!

6. Malon: Onda smo opet sami. Skupa biti, razgovarati se
i skupa jísti, jedan drugomu pomoći, to je lipše.

Pripovidač: I ostali su skupa. Svako jutro kričali su za suncem.

Maloni: Sunce, drago sunce dojdí k nam!
Prosimo te! Prosimo te!

Pripovidač: Jednoga dana godalo se je čudo!
Nastalo je sve svitlije i svitlije.

Maloni: Ča/Što je ovo???

Pripovidač: Najednoč su zagledali, kako se diže
iza brigov ona svitla žuta kuglja,
o koj/kojoj im je putnik povidao.

Maloni: Glejte, to je! To mora biti!
Da, to je sunce!

(Jedan drugomu pade oko vrata.
Veselo tancaju.)

Igrajte ovu igru u uloga u razredu
i ju predstavite pri božićnoj svečanosti!

čítati igru u uloga
i ju predstaviti publikí

U adventu

Pronajdi glagole u rečenica!

5

Evica piše Malomu
Jezušu pismo.

4

Mate otvori obločič na
adventskom kalendaru.

2

Staramajka postavi
črišnjeve grančice u vazuu.

1

Majka čisti
cijeli stan.

3

Otac nakinči
stablo svitli.

6

Svi se veselu
na Božić.

Ča/Što djela cijela obitelj?

Potcrtaj glagole črljeno i piši!

pisati

ona piše

postaviti

nakinčiti

otvoriti

veseliti se

čistiti

Advenat

Nadopuni ov nepotpun tekst!

_____ se je počeo.

U adventu se pripravljamo na _____.

U crkvi, školi i doma imamo _____.

Na njem su _____ sviće.

One stoju za četire _____.

Na _____ otvorimo svaki dan obločić.

Na dan sv. Barbare (4. decembra) stavimo _____

u vodu. Na _____ (6. decembra) se nadaru dica.

Na dan sv. Lucije (13. decembra) posipamo _____

na pladanj i ju poljivamo svaki dan. Na _____

stavimo sviću u zelenu pšenicu i ju nažgemo pred božićnim drivom.

Sada je Božić ovde!

četi re – Mikulinju – adventske nedilje – adventski vijenac - Božić
 črišnjelje grančice – adventskom kalendaru – Badnjak – pšenicu – Adventat

pročitati nepotpun tekst,
 razumiti smisao i nadopuniti pravilno riči u tekst

Gdo je sveti Mikula?

Luka: Sutra je 6. decembar.

Onda ću opet dostati lip dar!

Majka: A od koga ćeš dostati ov dar?

Luka: To ne znam!

Znaš li ti od koga ja dostanem dar?

Majka: Da, od svetoga Mikule!

Luka: A gdo je to?

Majka: Sveti Mikula je bio biskup.

On je uvijek pomagao siromašnim ljudem.

Luka: Oh! A kako je izgledao?

Majka: On je imao veliku mitru,
biškupsku palicu, dužičku haljinu,
krznene čizme i punu vriću.

Luka: A ča/što ima u vrići?

Majka: U vrići ima naranče, orihe, fige,
jabuke, cukriće i tvoj dar.

Luka: Da li svako dite dostane nešto
od svetoga Mikule?

Majka: Ne, samo dobra dica, koja su ljubezna,
poslušaju majku i idu u crikvu!

Luka: Sad ću svaku nedilju pojt u crikvi!

Četire sviće

Četire sviće goru na adventskom vijencu.
Sve je mirno. Sviće tiho počnu govoriti.

Prva svića uzdahne i reče: „Moje ime je mir.
Moje svitlo sviti, ali ljudi ne držu mira, oni me nemaju rado.“
Prva svića uzdahne. Svitlo se smanjuje i pogori.

Druga svića reče: „Moje ime je vjera. Ali ja sam suvišna.
Ljudi ne kanu ništa znati o Bogu.“ Druga svića pogori.

Mirna i vrlo tužna treća/treća svića govori:
„Moje ime je ljubav. Nimam energiju da pogorim. Ljudi me stavu na stran.
Oni vidu samo sebe i ne druge ki/koji je volu.“ Svitlo se ugasi.

Kad je dite došlo u sobu, pogledalo je sviće i reklo:
„No, no, vi morate goriti!“ I skoro se je počelo plakati.

Zatim je četvrta svića, ka/koja je još gorila, rekla:
„Ne boj se! Dokle JA svitim, moremo druge sviće opet ugasiti.
Moje ime je ufanje.“ Onda je dite zelo sviću i ugasilo je sve druge sviće.

Računaj u brojevnom prostoru do 6!

Poveži račun s odgovarajućim rezultatom i pofarbaj istom bojom/farbom!

$0+2=$

$1+4=$

$3+3=$

$3+1=$

$2+1=$

$2+1=$

$3+3=$

$3+1=$

$0+2=$

$1+4=$

	40	60	50	70	90	80
+5						
+7						
+2						
	40	60	50	70	90	80
-1						
-9						
-8						
	47	38	95	77	56	45
-3						
-5						
+2						

Dodanje i oduzimanje od desetic

Vježbaj i ove račune!

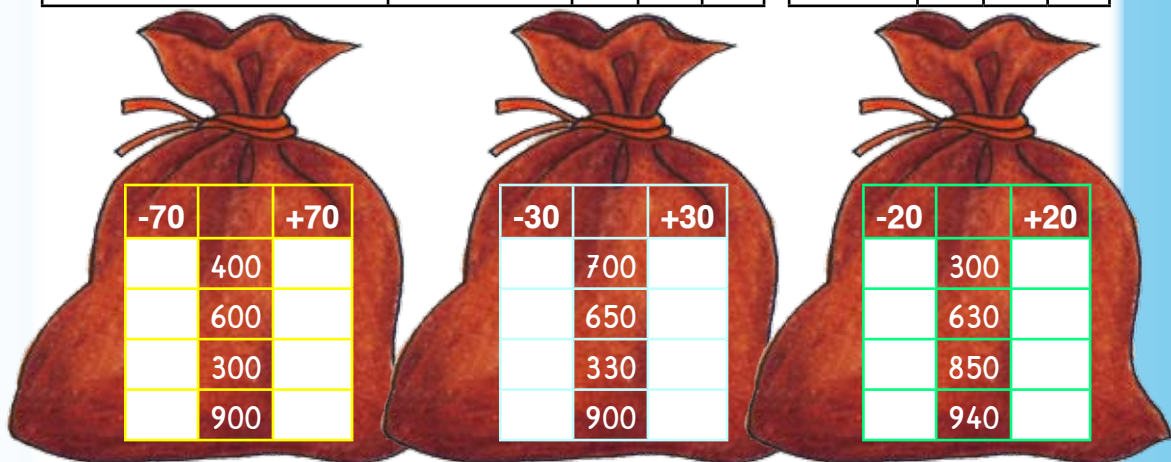

Piši ove broje

Čitaj i napiši broje u polja!

		S	D	J
sedamsto trideset	730	7	3	0
petsto četrdeset i dva				
tristo dvadeset i tri				
devetsto pedeset i sedam				
sedamsto trideset				

	S	D	J
286			
145			
902			
730			

Prispodobi broje, stavi odgovarajući znak: > ili <

Pazi na redoslijed!

4T 6S 1D

6T 5S 4D 1J

5D 2J 1T

4T 5D 2S 8J

6D 8T 3J 6S

8T 3S 4J

9T 6J

9T 5D

Adiraj četveroznamenske broje! Pofarbaj rezultat!

4T 2S 0D 5J
2T 3S 8D 1J

5T 8D
1T 3S 4D 8J

6428

6586

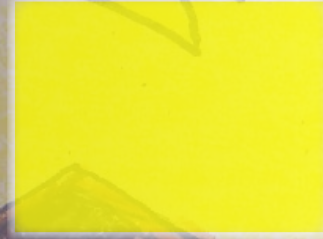
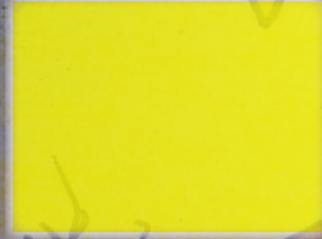

pandiljak

utorak

srijeda

četv

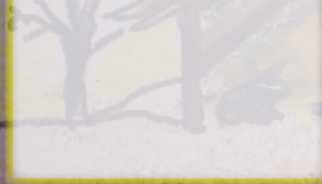
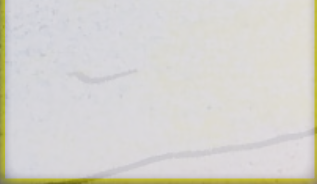

29. novembar

30. novembar

1. decembar

2. decembar

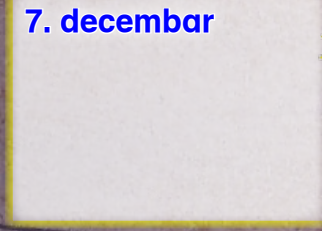

6. decembar

sveti Mikula

7. decembar

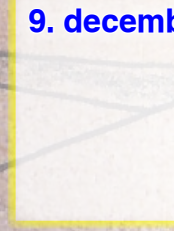

8. decembar

Prečisto prijeće
blažene dvice Marije

9. decembar

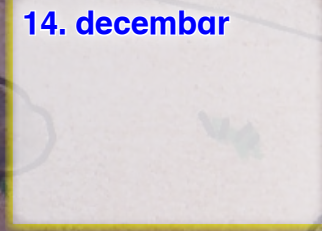

13. decembar

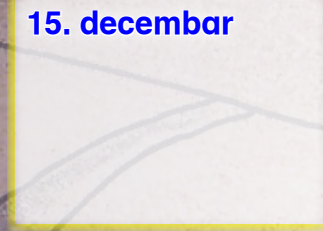
sveta Lucija

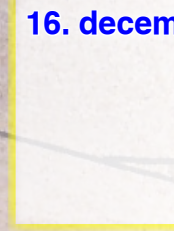
14. decembar

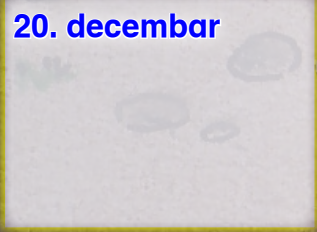
15. decembar

16. decembar

20. decembar

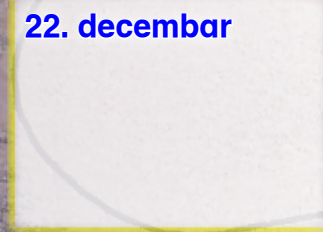

21. decembar

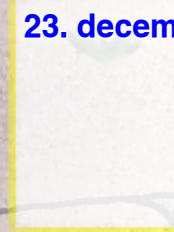
početak zime

22. decembar

23. decembar

rtak

petak

subota

nedilja

28. novembar

1. adventska nedilja

oar

3. decembar

4. decembar

sveta Barbara

5. decembar

2. adventska nedilja

oar

10. decembar

11. decembar

12. decembar

3. adventska nedilja

bar

17. decembar

18. decembar

19. decembar

4. adventska nedilja

bar

24. decembar

Badnjak

25. decembar

Božič

o, ako činiš svaki dan nešto dobrega.
ntski kalendar, ča/što si učinio/učinila dobrega!

minimulti novi moj

Kokosovi poljupci

Kako su dobri!

Ovo trebaš:

- 4 belanci
- 20 dekov cukora
- 1 torbicu vanilijovoga cukora
- 20 dekov kokoseta

Ovako ide:

1. Tuči čvrsto belanca mikserom!
2. Sada dodaj cukor i vanilijov cukor!
3. Konačno umišaj kokoset u ovu masu!
4. Raširi papir za pecivo na pleh!
5. Napuni masu u torbicu za štrcanje (Spritzsack) i napravi kupčiče na pleh!
6. Sada 20 minut dugo peči u toploj rerni vrućinom od 160°!

Adventski vijenac

Napravi svoj vijenac!

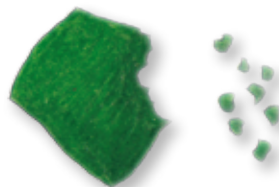
Ti trebaš:

- črn papir (DIN A3)
- zelen, črljen i žut
- sjajan papir (Glanzpapier)
- lipilo

Djelaj ovako:

1. Raskini zelen, črljen i žut papir na male kusiće!
2. Napravi zelenimi kusići vijenac i zalipi je na črn papir!
3. Sada zalipi črljenim papirom sviće na vijenac!
4. Konačno napravi žutimi kusići plamen na sviće!

čitati po nalogu,
razumiti tekst;

ADVENAT

pripravljati

Ča/Što iz ljubavi daruješ,
se oživi.

ADVENAT

vijenac

O, kad ćeš dojt,
Spasitelj!

ADVENAT

iskati noćišće

Gdo
tukeće?

SVECI

Mikula

Skrbiti se
za uboge!

**Prinos
Instituta
za
vjersko-
pedagošku
izobrazbu**

SVECI

Martin

S drugim
si diliti!

BIBLIJA

Elizabeta

Zvišuje duša moja,
Gospodina!

SVECI

Barbara

Pupnji
počnu cvasti!

BIBLIJA

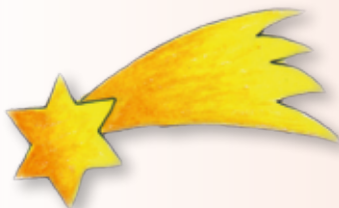
Marija

Zdrava budi,
Marija!

ADVENAT

zvezda

Ti si
svitlost svita!

BOŽIĆ

pastiri

Hodite, idemo
u Betlehem!

SVECI

Elizabeta

Pomagati
siromahom!

BIBLIJA

Zakarijaš

Daj mu ime
Ivan!

U

adventu
se pripra-
vljamo na
Jezušev
rodjendan

BIBLIJA

Ivan

Pripravite
put Gospodinu!

BOŽIĆ

jaslice

Jezuš
se je narodio!

BOŽIĆ

andjeli

Slava Bogu
na višini!

BOŽIĆ

Jezuš

S neba
sam došao!

Ke/Koje čuti imaš u ovi situacija?

Poveži!

Ja sam
veseo/vesela.

Ja sam
jadovit/jadovita.

Ja sam
tužan/tužna.

Ja se
bojim.

- Moja družica/ moj tovaruš će danas doći k meni.
- Moja staramajka je u bolnici.
- Sutra imam rođendan.
- Nekad sam na večer sam/sama doma.
- Moj tovaruš/moja družica je uvadila tajnu.
- Dostao/dostala sam čemernu ocjenu.
- U škurini moram poiti sam/sama domom.
- Opet moram ja spraviti sobu, a moj mali brat ne.

Kako se čutiš kad ...

- budilica zvoni? Onda sam _____.
- moraš pred ljudi govoriti? Onda sam _____.
- se počinju prazniki? Onda sam _____.
- te negdo ismihava? Onda sam _____.
- te učiteljica pohvali? Onda sam _____.
- ti staramajka da novca? Onda sam _____.
- tvoja momčad zgubi? Onda sam _____.
- ti majka skuha objed? Onda sam _____.
- čutiš da te je gdo nalagao? Onda sam _____.
- tvoji roditelji nimaju za tebe lazno? Onda sam _____.
- imaš rođendan? Onda sam _____.
- moraš po prazniki opet u školu? Onda sam _____.

veseo/vesela

jadovit/jadovita

tužan/tužna

zadovoljan/zadovoljna

bojažljiv/bojažljiva

oduševljen/oduševljena

nesiguran/nesigurna

nervozan/nervozna

zbantovan/zbantovana

nezadovoljan/nezadovoljna

razočaran/razočarana

presenećen/presenećena

pokazati svoje čuti

minimulti novi moj

Ganjka

Glej točno, premisli si rič i piši pravilne slove u ormariće!

Pazi na hrvatsku abecedu!

1

--	--	--	--

2

--	--	--	--	--	--

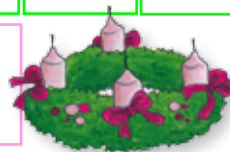
3

--	--	--	--	--	--	--	--	--

4

--	--	--	--	--	--

5

--	--	--	--	--	--	--	--

6

--	--	--	--	--

7

--	--	--	--

Odgovor: _____

SRNA, BADNJAK, ZVIJEZDA, VIJENAC, SNIGOVIC, NAKTI, PTICA

Lucija, sveta Lucija

Tekst: desetnik i farnik mr. Branko Kornfeind

Melodija: tradicionalna iz Italije

Sla - vi - mo te - be svi, di - te svit - lo - sti,
 ži - tak kot mla - da si Je - zu - šu pre - da - la.
 Je - zu - še Kris - tu - še, u žit - ku si mi sve,
 ja - či Lu - ci - ja, sve - ta Lu - ci - ja.

1. Slavimo tebe svi, dite svitlosti,
 žitak kot mlada si Jezusu predala
**Ref.: Jezuse Kristuše, u žitku si mi sve,
 jači Lucija, sveta Lucija.**

2. Žitak ti j nudio sve, od svega obilje.
 Lipa si bila ti, za kom su ludili.
**Ref.: Jezuse Kristuše, u žitku si mi sve,
 jači Lucija, sveta Lucija.**

3. Nisi se podala, svitskim čarolijam,
 neg si upoznala bogatstvo Jezusa.
**Ref.: Jezuse Kristuše, u žitku si mi sve,
 jači Lucija, sveta Lucija.**

Jačka: čitati i božati tekst,
 upoznati i ponoviti pojedine riči

minimulti novi moj

Helpi je ovdje!

Telefonirati u stiski/Odibrati hitni poziv

Halo! Helpi je opet ovdje! U ovom broju novoga minimultija te kanim poučiti, kako moreš odibrati hitni poziv.

Najprvo moraš dobro zapamtiti ove broje:

ognjogasci.....122

policija.....133

hitna pomoć 144

euro – poziv 112

(Ov „euro poziv“ valja u cijeloj Europi. S njim moreš dobiti pomoć od svih imenovanih organizacijov.)

Kad nazoveš hitni poziv, onda moraš dati slijedeće informacije:

1. Reci najprvo, kade je točno mjesto nesriće! (selo, ulica, hižni broj)
2. Reci, ča/što se je dogodilo! (prometna nesrića, teško krvarenje, oganj, itd.)
3. Reci, koliko je ranjenih!
4. Reci, gdo si ti! (Reci svoje ime i broj svojega telefona)

A sada se vježbaj pomoćom ovoga dijaloga! Uzmi neki telefon i biraj 144!

Sanitar: Dobar dan! Ovdje je hitna pomoć, broj 144.

Recite najprvo mjesto nesriće!

Dite: Dobar dan! Nazivam iz _____ (ime sela) ,
_____ (cesta i hižni broj).

Sanitar: Ča/Što se je dogodilo?

Dite: Moj prijatelj/Moja prijateljica je pao/pala u nesvišće, nikako ga/nju ne moremo prebuditi. (ili izmisli si neku drugu nesriću)

Sanitar: Je još i drugih ranjenih?

Dite: Ne, samo Florijan/Marija leži na tlu.

Sanitar: Recite mi vaše ime i vaš telefonski broj!

Dite: Moje ime je _____, moj broj telefona je _____.

Sanitar: Hvala! Mi ćemo odmah doći! Zbogom!

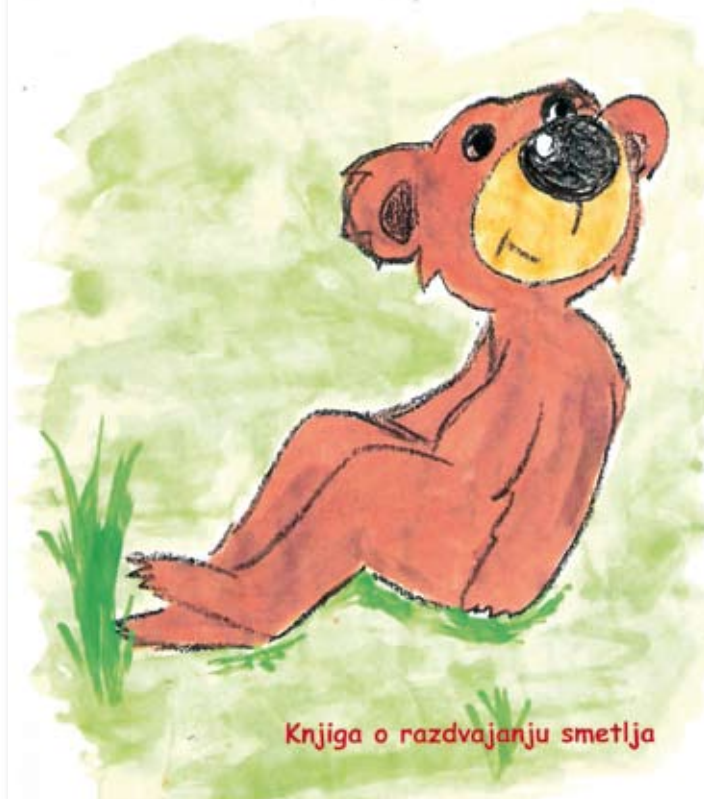
upoznati telefonske broje
i odibrati hitni poziv

Knjiga miseca: Snufi sortira smetlje

Knjiga o razdvajanju smetlja!

Tamara Ribarich

ŠNUFI SORTIRA SMETLJE

Knjiga o razdvajanju smetlja

Ova knjiga je posvećena svojoj maloj i velikoj duci, ka/koja ćedu sutra biti odraščeni.

U ovoj knjigi kani autorica razložiti i pokazati kako se pravilno sortira smetlje, ke/koje stvari se hitu u ku/koju tonu, vriću ili u ki/koji kontejner. Dodatno je na

prvoj strani knjige jedna maska, ku/koju moreš izrizati i se s njom igrati. Na zadnjoj strani se još moreš naučiti jednu jačku o toni. Autorica ove knjige je Tamara Ribarich a kupiti si ju moreš kod Hrvatskoga kulturnoga društva (HKD).

webstranica: www.hkd.at / **email:** ured@hkd.at

Razgovor o knjigi;
opisati slike, predstaviti knjigu

minimulti novi moj

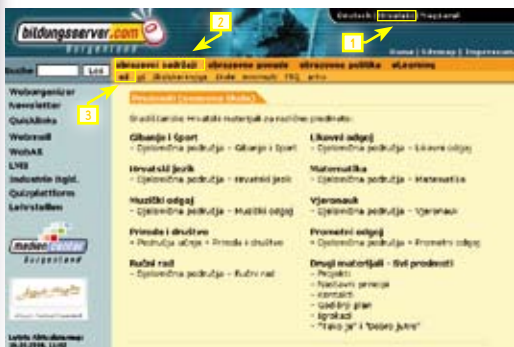

Kompjutorski „a-b-c“

Obrazovni poslužitelj Gradišća

Jur je tomu dugo, da je OPoG u mriži. Ponuda je opširna ali znate vi ča/što se more na ovom svega najti? Pogledajte opet jednoč na ove stranice, viditi i najti ćete puno svega ča/što morete hasnovati za učnju i vježbanje.

Na hrvatskom portalu klikni u meniju na „obrazovni sadržaji“ i onda na „oš“ i odmah ćeš najti podloge za svaki predmet.

Svaki predmet ima nekoliko radnih listov, ki/koji se daju istiskati.

Na nimškom portalu moreš i najti jedan link za školare/ice. Na ovi stranica je puno sadržajov ki/koji su zanimljivi i poučni za školare/ice.

Kazalo

Pred Božići.....	2
Božić u drugi zemlja.....	3
Kako je došlo sunce u zemlju Malon.....	4
Kako je došlo sunce u zemlju Malon.....	5
U adventu.....	6
Advenat.....	7
Gdo je sveti Mikula?.....	8
Četire sviće.....	9
Računaj u brojevnom prostoru do 6!.....	10
Piši ove broje.....	11
ADVENTSKI KALENDAR DOBRIH ČINOV... 12	12
ADVENTSKI KALENDAR DOBRIH ČINOV... 13	13
Kokosevi poljupci.....	14
Adventski vijenac.....	15
Zalipi kartice na šar karton - kvartet!.....	16
Zalipi kartice na šar karton - kvartet!.....	17
Ke/Koje čuti imaš u ovi situacija?.....	18
Kako se čutiš kad	19
Ganjka.....	20
Jačka: Lucija, sveta Lucija.....	21
Telefonirati u stiski / Odibrati hitni poziv.....	22
Knjiga miseca: Snufi sortira smetlje.....	23
Kompjutorski „a-b-c“	24

Vlasnik i izdavač / Medieninhaber und Herausgeber: © 2010. HNVŠ

Narodna visoka škola gradišćanskih Hrvatov - <http://www.vhs-croates.at>

Volkshochschule der burgenländischen Kroaten, 7000 Eisenstadt, J. Permayerstr. 9

Odgovorno uredništvo:

Buranits Mirijam, Bunyai, MAS, MSc Stefan, Buranits Helene, Heisinger Mag. Elvira, Kornfeind Mag. Branko, Omischl-Nagl Ester, Schweiger Peter, Sinkovits Elke, Trenker Vera, Watzka Brigitte, Wukovits Robert

Lektorica: magistra Mühlglaszner, MAS Edith, zemaljska nadzornica za hrvatsko školstvo u Gradišću

ilustracije: Gabriel Jasmine - **Layout i slog:** Bunyai, MAS, MSc Stefan

Poštanski ured ishadjanja: 7000 Željezno, **Tiskara:** Wograndl Druck, 7210 Matrštof

Izjava polag Zakona o mediji: „moj novi minimulti“ je časopis za školare/školarice u Gradišću.

Erklärung gemäß Mediengesetz: „moj novi minimulti“ ist eine Zeitschrift für SchülerInnen im Burgenland, verfasst in kroatischer Sprache. Gefördert vom **Bundeskanzleramt** aus Mitteln der Volksgruppenförderung.